

עלי מרפא
שערי הגלילין
יין הנגבי
למעשה
בני היכלא

לשמוח בטוב האמיתן
ושכנתי בתוכם
שמירת הזמן
התבודדות
המשאלה התקיימה

התורה הזמנית:

סיכום כללי על תורה 'איה'
חיפוש איה בכח הצדיק
ד' באלקותי
שכינתו ית' בכל פרט קטן
החינוך באור הציצית
התמדת התורה בשו"ב"ם
הלכות נרות שבת

דרכי נועם
טעם גן עדן
כוכבי אור
עומק המפרשה
חנוך לנער
שאל בני
הלכה פסוקה

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא
למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

איך נראה בית יהודי?

הקב"ה אינו מצפה מאתנו, להתפשט ממציאיותנו, ולהפוך למלאכים. ההיפך, הוא רוצה שנביא אותו אלינו, לתוך המציאות האנושית והחומרית, שבה אנו חיים, ונהפוך את החיים הללו למשכן עבורו.

אבל בעומק העניין היא רצתה לזכות להשראת השכינה בביתה באמצעות הצדיק, ולכן רצתה לשים שם בדיוק את דברים הללו, שהם התנאי להשראת הקדושה.

אכן, זו האמת. אין כאן קושיא ולא צריך תירוץ. יש כאן מסר והבנה יקרה מאד, במשמעות של השראת

אילו היינו מתבקשים לבנות מקום עבור הקב"ה, שיהיה לו כביכול היכן לשרות, ללא שום הוראה והדרכה איך זה צריך להיראות. מן הסתם, היינו יוצאים לדרך עם שתי הנחות יסוד: הראשון, צריך להיות שם כמה שיותר רוחניות, השני, כדאי שיהיה שם כמה שפחות חומריות. מסתבר שהיינו בוחרים להניח שם הרבה ספרי תורה, ושאר ספרי קודש. להדליק הרבה נרות, ולהעמיד שם צדיקים שיעסקו כל היום בתורה ותפילה מתוך תענית וזיכור. את הקירות נראה היינו מצפים בלבן או תכלת, כיאה למקום רוחני וקדוש, ומשתדלים שיהיו שם כמה שפחות חפצים שיש להם שייכות או רמז כלשהו על חומריות.

אז זהו, שלא צריך לחשוב מה היה 'אילו', אלא זה אכן קרה במציאות, ובפרשה זו נצטוונו את זה בדיוק. לבנות מקום שבו ה' יתברך ישכון בתוכנו. ולא, לא התבקשנו לנחש בעצמנו איך לעצב אותו, אלא קבלנו הוראות הכי מדויקות שרק שייך, בדיוק איך לעשות אותו. ולמרבית הפלא, התכנית אינה תואמת אף אחת משתי הנחות היסוד, הכל כך מתבקשות.

בית יהודי

הקב"ה מבקש לבנות לו משכן, שמורכב דווקא מהרבה הרבה חומריות. המון זהב, כסף ונחושת, ושאר דברים יקרים. ובפנים, הוא לא מבקש שיהיה ספר תורה, ולא קדושים מעונים, אלא דברים הכי חומריים בעולם, כמו בכל בית פשוט: שולחן עם לחם, מנורה עם שמן, מזבח להקריב עליו בהמות ועופות ומנחות, ועוד מזבח להקטיר עליו קטורת.

ומי שנכנס לאותו משכן, ובהמשך לבית המקדש, לא ראה שם אנשים עוסקים בלימוד תורה או בעבודות רוחניות, אלא בכהנים שעומדים ומתעסקים בבשר ויין. לשחוט בהמות, ולהזות מדמם. לקחת יין ולנסך. להקטיר קטורת. ולקינוח, לאכול שם דווקא שם, את הבשר הרב של הקרבנות אותם הקריבו. זה המקום וזו הצורה שבה ה' יתברך בוחר לשכון בעולם. פלא פלאים.

העניין אף רמז במילה משכן. בזוהר הקדוש מבואר שהשכינה 'זקוקה' כביכול לארבעה דברים כדי לשרות, והם ראשי תיבות 'משכן'; מיטה, שולחן, כסא, ונר. ולזה התכוונה האשה השונמית כאשר רצתה לבנות חדר מיוחד עבור אלישע הנביא, כשהיא מדגישה "ונשים לו שם מיטה ושולחן כסא ומנורה", היא התכוונה כמובן גם בפשטות, שאלו הם הדברים הנצרכים לשימוש,

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

מרבים בשמחה - לשמוח בכל פרט שאתה זוכה

ב"ה יום ו' עש"ק פרשת ויקהל תקצ"ב

ואין לנו במה להחיות עצמנו כי אם על ידי התורה הקדושה, כי אין שום טוב בעולם אלא התורה, וכמו שכתב דוד המלך עלינו השלום (תהלים קי"ט) לולא תורתך שעשעני אז אבדתי בעיני, וברך השם אשר חלקך מלשבי בית המקדש בעזרת השי"ת.

ואם אינך לומד פראי באמת פאשר נכסף נכספתי, כבר דברנו הרבה שלעת עתה צריכין להחיות את עצמו בכל תבא ותבא שלומידים בהתורה הקדושה ובכל נקודה ונקודה שחוטפין איה טוב בכל יום, ולהיות מודה על העבר בטמחה רבה בכל יום, ולצעק על העתיד בקול גדול עד ישקוף וירא ה' משמים. וגם הכספין בעצמן טובים ויקרים מאד.

והעקר שתרגיל עצמך לשמח נפשך בכל עז בכל מיני דרכים ונצות ששמעתי, בפרט במלי דשטותא ובדיחותא, ובטח בה' ובכחו הגדול והנשגב שאיך שיהיה אחותך יהיה טוב בודאי בלי ספק.

ובך זכינו מה שזכינו לידע מהתגלות תורות ומעשיות פאלו שלא נשמענו מעולם, וזה יהיה נשאר לנו לנצח בחסדי ה', ובעולם הבא תדע נפלאות ענף נערמת התורות האלו, ואז נבין למפרע עצם החסד שעשה עמנו הוא יתברך. שזכינו לידע בזה העולם כל זה, ויתר אי אפשר להרחיב בזה עתה.

חזק ואמץ ושמח נפשך מאד, כי הכל יתהפך לטובה בעזרת השם יתברך, ומחמת כבוד שבת קדש אי אפשר להאריך יותר.

דברי אביך
נתן מברסלב

חק ולא יעבור

יום	יום לחודש	ליקוטי קמא	ליקוטי הלכות ח"ה	משנה ברוח ח"ב	דף יומי	ליקוטי תפילות ח"ב
שבת	ח	ע	רא	רבב	קו	שכס של
א	ט	עא	רב	רבג	קח	שלא שלב
ב	י	עב	רג	רבג	קט	שלא שלד
ג	יא	עב	רז	רבה	קי	שלא שלז
ד	יב	עב	רה	רבד	קיא	שלא שלח
ה	יג	עג	רו	רבה	קיב	שלט שמ
ו	יד	עג	רז	רבה	קיד	ססא ססב

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן תניינא סימן כ"ב

אל מול פני המנורה

פעם אחת התנועעו בחדרו של רבנו ז"ל מגדולי תלמידיו, והיו שבעה במספר, ואלו הם: (א) רבי שמעון (רבי שמעלה) ז"ל תלמידו הראשון. (ב) הרב דברסקב הרב רבי אהרן ז"ל. (ג) הרב המקבל רבי יודיל מדאשיב ז"ל. (ד) הצדיק רבי שמואל אייזיק מדאשיב ז"ל. (ה) תלמידו המבוקש מוהרנ"ת ז"ל. (ו) הרב רבי נפתלי מנעמ"ר ז"ל. והשביעי כמדומה היה הרב רבי יצחק ז"ל חתן הרב הצדיק רבי יקותיאל המגיד מטראוויצ'ע ז"ל, או הרב רבי ישעיה שילום ז"ל ממעודוועדינקע בנו של הרב רבי יודיל ז"ל ה"ל. ורבנו ז"ל בהיותו נח אץ על יצועו נכנס אתם בשיחה עמקה ונפלאה מאד עד אשר קצרה בינתם מלהשיג עמק דבריו הקדושים. ורבנו ז"ל הרגיש זאת ברוח קדשו, ונענה ואמר להם: "הלא אתם שבעה, תקימו 'אל מול פני המנורה' יאירו שבעת הנירות, ותבינו טוב יותר". ורבנו ז"ל המשיך בדבריו. (שמעתי כמדומה מפי ידינו החסיד רבי בן ציון אפטר ז"ל יותר באריכות אבל זה מנח בזכרוננו)

מוהרנ"ת אמר בסוף שנותיו: "העולם אומרים על בעל הש"ך [שפתי כהן] שהיה לו השבעת הקלמוס ולכן הספיק לכתב הרבה [פי נסתלק צעיר לימים בן מ"ב שנים ואף על פי כן הספיק לכתב כל כף הרבה], ואני לא היה לי השבעת הקלמוס, וכתבתי הרבה יותר, וכן שמרתי הזמן". (שמעתי מר לוי יצחק) ושמעתי מרבי איטשע מאיר קורמן ששמע אנשי-שלומוני הזקנים (ומדומה גם מרבי אברהם ב"ר נחמן) שאם מוהרנ"ת היה מאריך ימים היה פותח עוד עשרות פרקים של לקוטי הלכות (אכמו שאמר בעצמו שעה מועטת לפני הסתלקותו שיש לו תליו של הלכות וכי אצל אין לו כח יותר - עין במכתב הסתלקותו ובלקוטי הלכות סוף הלכות ראש-הח"ט) כי רבנו ז"ל נתן לו ברכה בכתבית חדושי שיהיה כמעט הנובע וכי עוד שמעתי מהנ"ל, שפעם אחת שחנתי בנייהם הזקנים באימן בענין אמירת התורות של רבנו ז"ל והדרישים של תלמידו מוהרנ"ת ז"ל, על פי התורה ויהי נא פי שנים ברחוק" (לקוטי מוהר"ן סימן סו) וזה לשונו: "ידע שאפשר שיהיה התלמיד גדול מהרב והיה שיהיה לו פי שנים כרבו", ועשו חשבון שבאם היה רבנו ז"ל מאריך ימים היה מוסיף לספרו הקדוש לקוטי מוהר"ן אולי עוד עשרים תורות לערך בכל שנה, והינינו נשיה תורות נשאמרו בששה זמנים הקבועים, ועוד פתח עשרה תורות שלא בקביעות (ענין מוהר"ן סימן כסו). אבל מוהרנ"ת ז"ל באם היה מאריך ימים היה מוסיף לספרו הקדוש לקוטי הלכות עוד כרך אחד לפחות וכול להיות אפילו שני פרקים בכל שנה וכי פי הא היה החליפות של רבנו ז"ל שנתן לו בריו המדומה בחדושי (פמבא בנאוי הלוקטים). ובהסתלקות רבנו ז"ל קבל פי שנים ברחוק. ומה שמוכא בימי מוהרנ"ת שבעת שפסס כנפי בגדו כשהוציאו את אפו הקדוש של רבנו ז"ל מביתו התנוצץ אץ בדעתו מה שהתנוצץ גדלת הבורא יתברך כפי השעור שבלבו אז, מקבל מפי הזקנים שאז קבל ה"פי שנים" ברחוק של רבנו

התבודדות [א]

ובמילים שלו. כי אף שאנשי כנסת הגדולה קבעו לנו תפילות מסודרות, בכל זאת בכדי שנוכל להכניס באמת כח וכוונה אמיתית בתפילות הקבועות, זקוקים אנו להתרגל לדבר להשי"ת כל אחד בשפתו, בה יכולים אנו לבטא את עומק ליבנו להשי"ת, בכל יום ויום לפי מה שנעשה עמנו באותו יום.

-ה-

"ההתבודדות היא מעלה גדולה ועליונה מן הכל" (ליקו"מ תנינא סי' כ"ה). ואמרו: "שמקטן ועד גדול אי אפשר להיות איש כשר באמת כי אם על ידי התבודדות" (שם סי' ק).

-ו-

וזהויר על זה מאוד להקפיד להתבודד כל יום ויום שעה או יותר. וגם אם אין יכולים לדבר כלל, שהרי יש זמנים בהם נסתם הלב מהאמונה, וקשה לפתוח את הפה לדבר עם השי"ת, בכל זאת לא ירפה מהקביעות של יום יום לשבת לפני השי"ת. ואפילו אם מדברים רק דיבור אחד, גם כן טוב מאוד, ויהיה חזק בדעתו וידבר אותו הדיבור כמה כמה פעמים בלי שיעור וערך, ואפילו אם יבלה כמה וכמה ימים בדיבור זה לבד גם זה טוב מאוד, עד שירחם עליו השי"ת ויתפתח פיו ויכול לפרש שיחתו. (שם סי' צ"ו)

-ז-

השי"ת יזכנו לזכות לקיים עצת רביז"ל בתמימות ופשיטות, שכל אחד יאמין בעצמו שגם הוא יכול להתבודד יום יום, וגם אם נפל מזה, יתחדש תמיד לחטוף זמן להשיח את הלב לפני ה'.

-א-

"ואני תפילה" - כך הגדיר רביז"ל את ענינו הקדוש, כי כל עיקר עסקו הוא תפילה. ובענין זה היה מרבה לדבר עם אנשיו והזהירם מאוד להרבות בתפילה והתבודדות ושיחה בינו לבין קונו. (ליקו"מ תנינא סימן צ"ג)

-ב-

כמה וכמה תורות ושיחות, עצות ודרכים נפלאות, הוריש לנו בספריו הק' בענין התפילה, להכניס כל הכוחות בשלש תפילות הקבועות, ולהרבות באמירת הלהים, ולהקפיד באמירת תיקון חצות, והיה משבח מאוד את הסידורים הגדולים בהם כתובים תפילות שחברו צדיקים כמו שערי ציון וכדומה.

-ג-

גם אמר לר' נתן לכתוב תפילות על התורות שלו, שהוא הספר הנורא ליקוטי תפילות, אשר התפילות שם "מלאים כל טוב לבית ישראל. תפלות תחנונות ובקשות והפצרות ורצויים ופיוסים ויודיים וטענות ואמתלאות וצעקות ושוועות וזעקות גדולות להשם יתברך, לעורר רחמי המרובים עלינו שיקרבנו לעבודתו יתברך חיש קל מהרה" (מתוך לשון ההקדמה לספר ליקוטי תפילות).

-ד-

אלא שאחר כל זאת חידש רביז"ל את הדרך הישן אשר דרכו בו אבותינו מעולם - והוא העצה הנפלאה של 'התבודדות', לשבת יום יום לבד עם ה', להשיח את הלב לפניו, ולשווח עמו על כל דבר בשפה שרגיל בו,

נצור לשון הלבכות לשון הרע

אבק לשון הרע הוא דיבור שאין בו לשה"ר אלא שהוא גורם לאחרים לדבר לשה"ר: כגון האומר 'מי היה מאמין על פלוני שיהיה כמו שהוא עכשיו!' אף שלא דיבר דיבור רע אותו פלוני, יש במשמעות שפעם לא היה טוב, ואם ישאלו, יגיעו לשה"ר.

או כגון האומר: 'אל תדברו על פלוני, אינני רוצה לספר מה שהיה איתו!' וכל דבר הדומה לזה, שהוא מבוא לשה"ר, אסורו חכמים משום סיג לשה"ר. ואם דיברו לשה"ר כתוצאה מהאבק לשה"ר, עובר המדבר אבק לשה"ר על 'לפני עוור לא תתן מכשול'.

אם נשאל אודות אדם 'מה דעתך על פלוני?' אסור לענות 'אינני רוצה לדבר לשה"ר', כי מובן שיש מה לדבר עליו. רק יחקרנו 'בשביל מה אתה שואל?' אם יש תועלת, מותר לענות כפי תנאי ההיתר. ואם אין תועלת, יש להוכיחו על שאלתו, או עכ"פ להשתמט מלענות בלי משמעות גנאי. ואם אינו יכול, מותר לשקר.

(קיצור הלשה"ר ח"ג)

חוסה על נפשי ושמרני שלא אטעה את עצמי לומר שהוא מצוה לדבר על אלו האנשים, כי איני חפץ במצוות כאילו, לא הן ולא שברך:
ליקוטי תפילות קל"ד

הליכות

רפואת הגוף והנפש

שיחות ומנהגים

שאל את רבנו הקדוש שישב בבית: "מדוע לא העררם למישרת על העינין המתרבה בבית?" ענה לו רבנו ואמר: "בפעם הראשונה מצויים בנחת. בפעם השנייה מגייהים את הקול. עד שפפעם השלישית באים לידי פעם. ומשום כן חרשתי מלכתחלה".

רבנו אמר: "לפעמים קשה לא רוצים לקבל קצת, סוגלים הרבה".

מוהרנ"ת אמר: "האדם צריך לזכות ולהקסים בהנהגת חיו פמו שיהישם יתברך מנהיג אותו, ועל ידי זה יזכה שיהיה הפל פרצונו".

פעם אחת באי אנ"ש אל מוהרנ"ת, וחסר אחד מהם. ושאל עליו מוהרנ"ת: "היכן הוא?" אמרו לו, שלא בא מאיזה סבה שהיא. ואמר: "מראה אני גם כן". אמרו לו אנ"ש: "מה היה אלו פן היה בא?" אמר: "גם הייתי מראה".

מוהרנ"ת היה נדבך כל כף מלהשתמש ברפואות, עד שפאלו הסגלות המובאות בספר המדות סגלה לרפואה, לא אבה להשתמש בהם:

פעם אחת נתחב למוהרנ"ת מסמר של ברזל בגולו, והיה לו כאב גדול מזה. הביא לו אחד עלה אחד שמיסגל לזה, ואמר לו שהוא רק מצד הסגלה ולא מצד הרפואה, ולא רצה להשתמש בו. ואמר: "אם יש בכוח לרפואה, יש בכוח גם כן לקלקל..." ונתרפא בלי זה בעזרת השם יתברך.

רבנו אמר: "אם הייתי רוצה לתן לעצמי שיהיה אכפת לי, אצי צריך להיות אכפת לי הרבה מאד, ומשום כן טוב לא אכפת לי כלל".

פעם בימות החורף נכנס אחד מאנ"ש לבית רבנו וראה איך שהבית מלא עינין מחמת עצי ההסקה שטפלו ופסק בו המישרת שבבית. ותכף עשה הלה רעש, שזכה המישרת את האש ואיורר את בית רבנו. אחר כך

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על לקוטי מוה"ר ח"ב סי' י"ב - [מאמר סיכום א']
ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

[א] מאמר זה אינו רק חיזוק ועצה למצב שאדם מוצא את עצמו בחושך גמור, אלא הוא "דרך חיים" ועיקר הדרך שרבינו מלמד אותנו במאמר זה הוא לחפש בכל דבר את כבוד ה' בתמימות ובפשיטות, ובאמת עניין זה הוא יסוד העבודה, כי כל העולם לא נברא אלא בשביל כבוד השי"ת, וזה עיקר עבודת האדם לגלות כבודו יתברך בעולם, אלא שעיקר המפריע לזה הוא החכמה והשכל של האדם שנדמה לו שהוא רחוק מזה ואין זה שייך לו, ועל כן צריך לזה הרבה תמימות, להאמין באמת בכל מחשבה שחושב האדם על כבוד השי"ת שהוא יקר מאוד מאוד, ושיש כח עצום במחשבת האדם לגלות כבודו יתברך, ובפרט במקום ההסתרה.

ובפרטות שייך עניין זה בבחינת בירור הנגה, שהוא כל ענייני העולם הגשמיים, שאין בהם איסור מפורש וגם לא מצוה מפורשת, אבל שם הוא עיקר העבודה לגלות שם את כבוד השי"ת, ע"י שמגלה את ההסתרה, שנראה כאילו הוא עניין סתמי ורחוק מהשי"ת, ובוה בעצמו מעלה את הנגה אל הקדושה, ע"י שגילה בזה כבוד השי"ת.

[ב] וכשאדם זוכה ללכת בדרך זו, איז יש לו עצה נפלאה גם כשהוא מוצא את עצמו בחושך ואפילה, ונדמה לו שהוא רחוק מאוד מאוד מהשי"ת, ע"י שמבקש ומחפש את כבוד ה', ומגלה את האמונה שבוודאי גם כאן מתגלה כבוד השי"ת, שע"י עצמו מתגלה כבוד השי"ת באופן נפלא מאוד, כי מתגלה האור שמחיה את המקומות האלו, שהוא אור גבוה מאוד מבחינת מאמר סתום, שרק מהאור הגבוה הזה יכול להיות חיות למקומות האלו, וכל חיותם הוא מעצם מציאות ההסתרה שיש שם, וע"י שהאדם צועק איה ומגלה את ההסתרה הזאת, ממילא מתבטלת ניקת הקליפות, ואז יזכה שיפתח לו האור ויוכל למצוא את הטוב ואת כבוד ה' שיכול כן להתגלות במקום הזה.

[ג] ובאמת עיקר הכח להתחזק מהעצה הזאת, הוא רק כשאדם עושה עסק מגילוי כבוד ה' בעולם, והולך עם זה בדרך חיים, שאז יכול להתחזק במה שמגלה את כבוד ה' גם בתוקף ההסתרה, אבל כל זמן שהאדם אין לו שום עניין בגילוי כבוד ה' בעולם, אין לו שום התחזקות מזה שהוא יודע שגילה את ההסתרה והכניע את ניקת הקליפות, כי בכל זה אין שום הצלחה הנראית לעין, אלא אך ורק מה שע"י נתגלה כבוד ה' בעולם, וכמו כן צריך לזה הרבה אמונה והרבה "תמימות", ולכן גם העצה של צעקת אי"ה, היא בעיקר לאחר שאדם נכנס לדרך חיים שמלמד אותנו רבינו במאמר, לחפש בכל דבר את כבוד השי"ת, ואז יוכל להתחזק מאוד מאוד גם בתוקף החושך וההסתרה.

[ד] על פי רוב עיקר התרחקות האדם מעבודת ה', הוא מחמת שנדמה לו שאינו מצליח בזה כרצונו, ולכן מתרחק ונופל, עד שיש שנפלו מחמת זה לנפילות גדולות מאוד רחמנא ליצלקן, אבל כל הרגשות אלו הם רק מחמת שהאדם הולך אחר שכלו וחכמתו, כי באמת אין האדם יודע כלל מהו "הצלחה" בעבודת ה', כי באמת כל נקודה קטנה של תורה ומצוות היא הצלחה עצומה ונוראה שאין לשער ואין לחאר, ועל אחת כמה וכמה כשזוכה האדם לחשוב מחשבה אחת על כבוד ה', הרי אין בשכל האנושי כח לשער עד היכן הדברים מגיעים, אלא שהאדם קובע בשכלו מהו הצלחה ומהו עלייה ומהו ירידה, וממילא נדמה לו שאינו מצליח, ולכן מתיימש ומתרחק ונופל מאוד, ובאמת גם האפיקורסים הגדולים שחטאו והחטיאו את הרבים רח"ל, שורש נפילתם הוא גם כן רק מחמת זה שהלכו אחר שכלם וחכמתם האנושית.

ובאמת שורש הדבר הוא מה שהאדם מחפש את כבוד עצמו, וממילא

בקשתו של אוד מוצל מאש

מגודל האובדן שזעק עד לשמיים. כעבור זמן, התנער ר' ישראל עזרא מאבלו הגדול ונסע למדינת אורגוואי השכנה ושם הקים את ביתו מחדש עם בת ישראל כשרה ממשפחת יראים. הוא נשאר לגור במונטווידאו בירת אורגוואי, וכמי שהתעסק בהגהת סת"ם, נקרא במשך הזמן להיות סופר הגיטין של בית הדין במונטווידאו. בהמשך החל לעבוד שם כמשגיח במשחטת הבשר.

בחמלת ה' עליו זכה להיפקד בבו, וקרא שמו בישראל: משה שמעון, על שם אביו. בן יחיד היה ר' משה שמעון להוריו, נחמה יחידה לאביו על ששת ילדיו ששיכל בשואה. בנו זה היה מבורך ביראה טהורה, באהבת תורה ומידות נאצלות, הוא שלח אותו לת"ת של סאטמר, שהיה היחיד בעיר, ולאחר מכן שלחו ללמוד בארץ הקודש, ר' משה שמעון גדל והיה לתלמיד חכם מופלג ועד ערב ימיו העמיד תלמידים בארץ הקודש.

לימים, בהיותו כבן שבעים ושלוש, כשנולד לר' ישראל עזרא נכדו הראשון, בן לבנו יחידו, ערכו שכניו סעודת 'שלום זכר' מיוחדת לכבודו. בעת רצון זו, תוך כדי השמחה, פתח הסב הטרי את פיו וביקש לומר דבר מה. הכל השתתקו ועשו אזונם כאפרסכת.

ר' ישראל עזרא, אשר עקד שבעה מזבחות טהורים על קדושת שמו יתברך, מעולם לא סיפר על עברו בפולין, אך הפעם מחמת השמחה וההתרגשות נפתח סגור פיו והוא גילה מצפוני ליבו:

"כל ימי ביקשתי מאת הקב"ה שיזכני לראות ששה נכדים, כנגד ששת ילדיי שאבדו לי בשואה הנוראה... והנה, בחסדי יתברך ובחמלתו עלי זכיתי לתחילת התקיימות הבקשה ולראות בלידת נכדי הראשון. יהי רצון שימלא הקב"ה את בקשתי, ואזכה שתתקיים במלואה".

הנוכחים התרגשו מדבריו וענו כאחד 'אמן'. כל הלבבות רטטו באותה שעה.

באופן מופלא זכה ר' ישראל עזרא ונתמלאה בקשתו במלואה. שמונה חודשים לאחר הולדת נכדתו השישית - ביום ה' באדר תשמ"ה הוא נתבקש לשייבה של מעלה והובא למנוחות בחלקת חסידי ברסלב בהר הזיתים.

ויהי הדבר לקידוש ה' ולאות ומופת, כי שמע ה' את תפילתו, וגם מתוככי ההסתרה הצמיח לו נחמה וזיכהו לראות איך מתוך אפר החורבן קם האילן שנכרת וצומח ומלבלב מחדש בגן ה'.

בימים שטרם מלחמת העולם השנייה, העניות הרבה, יחד עם האנטישמיות הגואה בפולין, הביאו יהודים רבים להגר ליבשת אמריקה, שם קיוו למצוא רווחה ומנוחה. בעיירה ווענגרוב הפולנית התגורר אברך חסיד ברסלב, ר' ישראל עזרא מיערניק שמו. אחותו היתה בין המהגרים לארגנטינה שבדרום-אמריקה, יחד עם משפחתה. במכתבים לאחיה סיפרה לו כי על פי החוק ניתנת לה אפשרות להביא את קרובי משפחתה מדרגה ראשונה, דהיינו הורים

המשאלה התקיימה.

ר' ישראל עזרא מיערניק בבית לנכדו

ואחים, ולכן ביכולתו להגר לארגנטינה ולקבל שם אזרחות.

מן השמים נסתב, ובאותו זמן הסתבר ר' ישראל עזרא עם החוק הפולני והושם במעצר. הוא הצליח להימלט והגיע אל בית החסידים של אנ"ש, ואז גמר אומר לברוח מפולין לאמריקה.

דא עקא, שזכות ההגירה לאמריקה היתה נתונה אך ורק לו, בגין אחותו שדרה שם, אבל לא לאשתו וילדיו שנחשבו קרובים מדרגה שניה. הוא חקך בדעתו כדת מה לעשות, עד שלבסוף, הכרח המציאות הביא אותו לידי ההחלטה הקשה: הוא יהגר לארגנטינה ויקבל שם אזרחות, ובעוד שנתיים כשהחוק יאפשר לו להביא גם את קרוביו שלו מדרגה ראשונה ולהעניק להם אזרחות, יצטרפו אליו גם אשתו וילדיו.

ר' ישראל עזרא הפליג באנייה לאמריקה והתיישב בה. אלא שאז פרצה מלחמת העולם השנייה, והקשר עם משפחתו נותק.

לאחר המלחמה הגיעה אליו הידיעה הנוראה על הגזרה אשר פקדה את עמנו בכלל ואת חבריו אנ"ש בפרט, וכי בתוך מיליוני הקדושים גם אשתו הכשרה וששת ילדיו עלו בסערה השמימה על קדושת ה'.

הבשורה המרה הכתה אותו בתדהמה, וכעדותו, במשך שנתיים לא היתה דעתו צלולה עליו

לעיבוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

לחידודא

תשובה לחידה הקודמת:

איזה מידה בעבודת ה', היא 'לא טוב' כשהיא יותר מדי? ואף על פי שבווער להשם יתברך, אף על פי כן מאחר שהוא יותר מדי אינו טוב. ואי אפשר לקרר ולצמצם ההתלהבות הזאת, שיהיה במדה פי אם על ידי התורה... לקוטי מוה"ר, ע"ז

הזוכה: יהושע ברוך שענקער מאנסי זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור טיסה לאומן.

ש"ש

לכבוד מערכת עלה לתרופה שלום וברכה.
בתורה יב התורה הזמנית מבואר, שהקליפות וההסתרה יונקים מהאור העליון יותר שהוא האור החתום והנעלם, ועל כן יכולים הם לינוק ממנו ולהישאר בכפירתם ולא להתבטל מפני האור, כי הוא נסתר ונעלם יותר על כן הוא לא מבטל את ההסתרה. תפקיד האדם הוא לגלות שהקב"ה נמצא גם שם, ולבטל את ההסתרה האור החתום. היינו, על אף שאי אפשר להשיג את האור החתום ולהבינו בשכל כי הוא גבוה ונעלם מאוד, אעפ"כ מוטל עלינו להאמין באמונה שלימה שבאמת השי"ת נמצא איתו בכל מצב. האדם זוכה לזה כשמבין שהוא לא מבין. כי אז הוא ממסכים לעצמו להידבק בסתר הבלתי נתפס, מבלי להפריע בשאלות של חוסר הבנה בשכל. הביטוי המעשי של הגילוי הוא כשצועק 'איה' מתוך השתוקקות ויחסופים לקבוע בליבו את הודאות שמלא כל הארץ כבודו, וודאי שהשי"ת נמצא איתו גם במצב מלוכלך מאוד רח"ל. כשהאדם מגלה את המאמר החתום שגם שם השי"ת נמצא, התוצאה היא שנמשך עליו האור הנגלה ממש. היינו שבאמת ישנו בתשובה, יוצא בפועל ממלעות יצרו הרע. זה תפקידו של האדם כל חייו לדעת

שאינו יודע ואינו משיג בשרוש התורה, דיקא עי"ז ימשיך על עצמו אור גדול ממקור השפע המאמר החתום. אח"כ הוא כבר יוכל להתחבר לאור הגלוי- המאמרות הנגלים, ולעבוד את השי"ת בפועל, ע"י שכבר זכה שנגלה לו אור התורה הנגלית. הדברים מלמדים אותנו כיצד יש לגשת לקבל את התורה שניתנת לנו בפרשות השבוע האחרונות. מוהר"ת בהל' ת"ת הל' ב' אומר שתורה שבכתב היא בבחי' מאמר הסתום, כי היא נעלמת ואין אדם יודע היא לקיימה לולי התורה שבע"פ שביארה לנו איך באמת ניתן לקיים את התורה שבכתב, כי הרי לא כתוב בתורה מה הם הל"ט מלאכות, ופרשיות התפילין איזה הם, ודיני סוכה וקשרי הציצית וכו'. פה הכל ביארו החכמים בתורה שבעל פה שזה המאמר הגלוי שבו פתחו את דרכי קיום התורה. וכל תורה שבעל פה של הדור הקודם, הרי היא בבחינה של תורה שבכתב ומאמר סתום ביחס לדור הבא, כי בכל דור באו צדיקים ופתחו וגילו יותר את התורה הנעלמת שנתתה בדור הקודם. כידוע הזוהר היה סתום עד האר"י, והבעש"ט גילה איך אפשר לקחת את זה ללב ולחיות עם זה בעבודת,

ורבינו גילה יותר איך יהודי בכל מצב יכול להיות קרוב להשי"ת ולחיות באור התורה. כן גם בהלכה, בכל דור משתנה המציאות, וצריך שפוסקי הדור יתנו את ההלכה ביחס למציאות הנוכחית. ע"פ האמור מובן, שהגישה לתורה שבכתב שהיא המאמר הסתום, צריכה להיות בגישה של איה, היינו שהאדם יאמין שבאמת יש כאן אור עצום שיכול להאיר לי בחיים אך אני לא מבין, ואני כוסף שיתגלה לי איך אוכל לחיות כשאר השי"ת מאיר לי בחיים בגילוי. עי"ז, נולד באדם הכח לקבל את התורה הנגלית ואור הצדיקים, ולזכות שיתגלה לו דרכי העצה היאך יזכה לאור השי"ת בכל דרכיו, ושהתורה תהיה חלק בלתי נפרד מהחיים הגלויים שלו. בזה, זוכה האדם שיוולד לו העצה איך לחיות את הקב"ה בכל חלקי התורה והמצוות, ולהיות דבוק בהקב"ה בכל רגע מחייו בשמחה גדולה. נמצא שיש לנו בתורה י"ב דרך איך ללמוד ולהמשיך עלינו את אור התורה, ולהמשיך מכל תורה סתומה תורה גלויה, ומכל תורה שבכתב תורה שבע"פ. זה נעשה כשהאדם לא מנסה להשתלט על התורה ולהיות מבין מיד, אלא דבוק בה באור הצדיקים. חיים זאנוול

אינו רואה הצלחה בדבר שאינו מבין ומרגיש, כי ההצלחה נמדדת אצלו במושגים של כבוד עצמו, מה שנחשב בעיני העולם הצלחה, ולכן מחפש את ההצלחה בדבר שאנשים מחשיבים הצלחה, ורק אז הוא מרגיש הצלחה. וכל זה הוא הליכה אחר כבוד עצמו.

ה) ובאמת השכל הפשוט והחיצוני מטעה את האדם מאוד מאוד, ובפרט כשהאדם עוסק בכבוד עצמו שאז כשאנו מצליח כרצונו, עלול ליפול מאוד מאוד, כי מרגיש שאינו מצליח, ואינו "מרגיש" כמה הוא פועל בכל סוד מרע ובכל עשה טוב, ולכן צריך לילך רק בתמימות ופשיטות, שלא לנטות מדרכי התורה הפשוטים, בסוד מרע ועשה טוב, והכח לזה הוא ע"י שאינו עוסק בכבוד עצמו רק בכבוד ה', ועי"ז יכול להתחזק לידע ולהאמין בתמימות שמכל דבר שבקדושה מתעלה כבוד השי"ת לאין ערוך, ואדרבא ככל שהוא רחוק יותר, בזה הוא מגלה כבוד השי"ת יותר ויותר, ועי"ז גם כשהוא במקום שנדמה לו שהוא רחוק בתכלית הריחוק, יכול להתחזק ע"י הבקשה והחיפוש בעצמו, ע"י שיודע שבזה עצמו הוא מגלה כבוד השי"ת ומוריד את ההסתרה שזמה הוא עיקר יניקת הקליפות, ועי"ז ממשך הארת הכבוד העליון מבחינת איה.

ו) עיקר עבודת ה' בזה העולם הוא לגלות כבוד ה' בעולם, וזהו בכללות ובפרטות, כי בכללות זה צריך להיות עיקר מחשבת האדם, איך להגדיל כבודו יתברך בכל פעולה ופעולה, ובכל דיבור ודיבור, ובכל מחשבה ומחשבה, כי זהו תכלית בריאת העולם, ועיקר התכלית שבשביחלה האדם נברא, אבל מלבד העבודה הכללית לחפש בכל דבר כבוד ה', יש בזה גם כן פרטים, שהם העשרה מאמרות, שהם העשר ספירות, שהם עשרה אופנים של גילוי כבודו יתברך, כי עיקר הדרך לזכות להיות עוסק בכבוד ה', הוא ע"י הפרטים, שהם צמצומים של אופנים של כבוד ה'.

כי בכל דבר עיקר הדרך לזכות לו כראוי, הוא ע"י הפרטים שהם הצמצומים והכלים, וכמו כן הוא בענייני זה של גילוי כבוד ה' בעולם, שהוא היסוד והשורש של עבודת האדם בעולמו, שכדי לזכות לזה כראוי, מוכרח האדם להיכנס לפרטים, ורק עי"ז יוכל לעסוק בזה באמת ולהיות דבוק בזה באמת.

כי העשר ספירות שהם העשרה מאמרות, הם עשר אופנים של גילוי כבודו יתברך, כי כבוד הוא הרגשת הנפש שאדם מרגיש את השי"ת, וזה יכול להיות בכמה וכמה אופנים, כי יש אופן של חסד, שהוא בחינת אהבה, לראות את חסד ה' שמתגלה בבריאה, ולהתעורר עי"ז לאהבת השי"ת, שזה גילוי כבודו יתברך בדרך של גילוי החסד והתעוררות האהבה, שבזה מתגלה גדולת הבורא יתברך בעוצם חסדיו הנפלאים, ויש אופן של גבורה, שהוא בחינת היראה, לראות את עוצם גבורת ה' בעולם, ולהתעורר מזה בעוצם גדולת הבורא ועוצם כוחו וגבורתו, שע"י"ז יכול להתעורר ליראה, שזהו גילוי כבודו יתברך בדרך של התגלות גבורתו והתעוררות היראה, וכמו כן יש דרך של תפארת שהוא הפאר והיופי שיש בעולם, שהאדם מתפעל מזה, ועיקר העבודה לעורר את ההתפעלות מנפלאות הבריאה, לראות בעולם את עוצם נפלאות ה' בגשמיות וברוחניות כי העולם מלא ניסים ונפלאות עד אין סוף ואין חקר, וזהו בחינת גילוי כבודו יתברך בדרך של התגלות התפארת, והתעוררות הנפש להתפעל מהנפלאות שבבריאה, וכך הוא גם בכל שאר הספירות, כל אלו הם הדרכים שצריך האדם תמיד לעסוק בהם לגלות כבודו יתברך בעולם, שזה עיקר עבודת האדם וכנ"ל.

טעם גן עדן

ליקוטי מוהר"ן למעשה | לקר"ת סי' י"ב [ה]

לחפש 'איה' בנח הצדיקים

לתקן ולהפוך הכל לעליה גדולה.

ד) כי אותם הצדיקים רוצים להעלות נשמות שנפלו למקומות רחוקים מאוד שבהם אין רואים שום חכמה וכבוד של השי"ת, ואם הצדיקים ימשיכו בדבקותם והמשכת חיותם מהכבוד ה' הנגלה לעין, לא יוכלו לסייע לאותם הנשמות, כי לפי התגלות הכבוד שיש בכל דבר, ולפי השכל והחכמה שמאיר בדעתם הרי שבאמת אין שום מציאות שיתכן לגלות לאותם נשמות את מציאות השי"ת, כי במקומות שכלאו אין שום אלקות בגילוי.

ה) ועל כן מוכרחים הצדיקים להפיל את פניהם, והיינו להסתיר חכמתם מה שהם משיגים אלקות בגילוי, ואז מתעלים להשגה גבוהה יותר של חיפוש 'איה' מקום כבודו, ומתוך חיפוש זה הם מאירים באותם הנשמות הנפלות תקווה חדשה שבאמת יש בהעלמה והסתרה כבוד ה' במקומם, וכך מקבלים כח לעמוד ולצועק על נפשם 'איה' מקום כבודו, ובכך חוזרים גם הם להתגלות הכבוד - ונעשה ירידה תכלית העליה, כי השיגו את הכבוד העליון ביותר, שהשי"ת מחייה את המקומות המטונפים.

א) השי"ת מחייה את כל המקומות הרחוקים, אלא שבמקומות אלו כבודו אינו מגולה באופן שאפשר לראותו, ושם הוא רק באופן של חיפוש 'איה' מקום כבודו - כי על ידי שמחפש 'איה' מקום כבודו נמצא שיודע שיש כאן כבוד, וכך החיפוש עצמו מגלה את כבוד ה'.

ב) אך כיון שסוף סוף אי אפשר לראות ולגלות שם את הכבוד של ה' בפועל, על כן קשה לעורר את הנשמות הנפלות הנמצאים באותם מקומות שיחפשו 'איה', כיון שהם במקומות מטונפים ולא יודעים מכבודו ואם כן מהיכן ידעו לחפשו ולבקשו, ועל כן בהכרח להחזיק בצדיקים, שהם מוסרים נפשם ומסלקים עצמם לרדת בכוונה לאותם המקומות, וכך הם מאירים לכל הנשמות שיתעוררו לחפש ולבקש ולא יתייאשו וידמו בנפשם שהם רחוקים מהשגת הכבוד של ה', אלא יצעקו 'איה' מקום כבודו בכל מצב יהיה איך שיהיה - והעיקר שיאמינו שבחיפוש עצמו זוכים הם לעליה גדולה ביותר והוא מתקן את כל הנפלות.

ג) לשם כך צריך ללמוד הרבה את ספריהם הקדושים ולהבין את רמזיהם הקדושים שמרמזים לאדם עד כמה באמת אפשר

יש די באלקותי

ימים אלו מיוסדים עוד מימות הראשונים לתיקון פגה"ב, להבין את עבודת ימים אלו למעשה עלינו להבין את ענין הברית, כי הנה ברית פירושו חיבור וקשר.

בתורה לא מבאר רבינו כי ישנם שתי מדרגות בחיבור ובהתקשרות עם השי"ת, ברית עלאה וברית תתאה, וביאור הענין למעשה הוא כי הברית האחת היא הקשר המוכרח, שבלעדיו אין לנו כלל שייכות עם השי"ת, והוא הקשר של התושבע"פ. וכמ"ש חז"ל: "לא כרת הקב"ה ברית עם ישראל אלא על תורה שבעל פה". כי התורה שבע"פ מבארת לנו את כל מצוות התורה עד לבירור ההלכה, שקיימה נקרא 'ברית תתאה' או 'חודא תתאה'. דהיינו קשר וייחוד עם הקב"ה במדרגה תתאה.

בכדי לדעת את התושבע"פ והלכותיה חייבים לעסוק בה וללמדה היטב. והזוכה לזה נקרא 'למדן' ע"ש לימודו. וכמובן, בלי היסוד של שמירת התורה ומצוותיה שא"א לקיימם בלי לימוד, א"א להתקדם ולעלות במדרגות של 'צדיק' או 'חסיד' [שמדרגתו אף גבוהה מצדיק (רמב"ן בספר תורת האדם)] מפני שלא עם הארץ חסיד'.

אך עדיין ייתכן שהוא מחובר רק מבחינת החיצוניות של התורה, ואינו קשור בנשמת התורה. כי כדי להתקשר עם נשמת המצוה צריך לקיים את המצוה עם פנימיות וחיות. וכפי שנבאר.

מצוה הוא מלשון צוותא וחיבור: א. מפני שהקב"ה אחדות אחד עם המצוות (ליקו"מ ה,ב) וא"כ המצוה מחוברת להשי"ת. ב. המקיים את המצוה מתחבר ע"ז להשי"ת.

ומבואר בדברי הארז"ל (ליקוטי תורה פ' עקב ד"ה כל המצוה), שכמו שהאדם נברא גוף ונפש, כך גם התורה והמצוות יש להם גוף ונפש, ה'גוף' הוא הלבוש, ולכן הוא נקרא כך גם בלשון חז"ל (אבות ג, כג) 'גופי הלכות', וה'נפש' הוא פנימיות נשמת התורה, שהיא הכוונה

עומק הפרשה

גם אתה יכול לבנות משכן

וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכָם:

זה עתה שבו ישראל מחטא העגל, מתכלית רום המדרגה צללו מטה מטה והפילו עמהם את כל חלקי הקדושה, אבל מיד הוכיח אותם משה רבינו ושבנו אל השי"ת, וכעת הם באים לתקן פגם נורא זה.

והנה אך שבו ישראל להשי"ת ומיד הוא קורא להם ואומר 'ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם' אמרה נכסת ישראל אני ישנה ממעשה העגל, ולבי ער והקב"ה מרתיק עלי הוי ויקחו לי תרומה, פתחי לי אחותי רעיתי, עד מתי אהיה מתהלך בלא בית שראשי נמלא טל, אלא עשו לי מקדש שלא אהיה בחוץ (שמו"ד לג, ג).

את סוד צמצום השכינה הק' בתוך מקומות קטנים וארציים, מבאר רבי נתן לעובדא למעשה, כי הנה בנין המשכן מורכב מהרבה מלאכות קטנות, כל יריעה מיריעות המשכן הייתה נעשתה ממלאכות רבות, גזיזת הצמר, ליבונו, ניפוצו וכן הלאה, וכל מלאכות אלו נכללו לדורות בתוך ל"ט מלאכות, ופנימיות הענין מובא בכתבי הארז"ל (ע"ח יא, ז ועוד), שבל"ט מלאכות אלו כולל מתקן האדם את נצוצות הקדושה המגולגלים בדבר שעוסק בו, ועל כן אם עושה אותם בקדושה מכין אותם להשראת השכינה הק'.

כשעשה בצלאל את מלאכות המשכן עשה

והחיות של המצוה. עכת"ד. וממילא, אדם שלא זיך את רצונותיו, ומקיים את כל מצוות התורה מפני שמצווה עליהם, זוכה אמנם להיקרא 'עבד' לה', מפני שאינו עושה דבר בלי הסכמת אדונו, אך אינו זוכה עדיין לזכות להתחבר ולהתדבק להשי"ת בקיום המצוות, בגלל שהוא נתון במגבלות החומר, ורק מי שזיך תאוותיו, זוכה למדרגת ברית עלאה "צדיק חסיד", שהוא הקשר העליון שהזוכה לו מותקשרת נפשו ונשמתו להשי"ת בכל מצוה ובכל אות מאותיות התורה שהיא לבוש לאור השי"ת.

והנה עיקר החיבור בינינו להשי"ת היא ע"י המצוה שנחלקת בגופו של אדם כמ"ש "והייתה ברית בבשרכם", דהיינו ברית קשר של גוף האדם הגשמי עם השי"ת לנצח. והחלק של קיום מצות התורה או השמירה מאיסורי התורה הכרוכים בזה, זה נקרא יחודא או ברית תתאה.

אך החלק של החיבור וההתקרבות להשי"ת, נעשה ע"י ברית עלאה - תיקון הברית, שעניינו הכנעת וזיכוך היצר עם הבחינה של 'ולא קמה עוד רוח באיש' שפי' חז"ל (זבחים טז) שהרצון והמשיכה לעניין זה בטלה מכל וכל (עין היטב ליקו"מ כט, ד).

מטעם זה מכונה מדרגה זו בשם ש-ד-י (ליקו"מ יא בסוף) כפי שפי' חז"ל שיש די באלוקותו, ומפרש בליקו"ה שמבטל כל הרגשותיו ותענוגיו עד שנהיה אין ממש ואין לו שום תענוג מגשמיים, רק כל חיותו הוא להתענג על ה' ודי לו בזה. ומשום כך נקרא הצדיק "בן חורין" כי נעשה בן חורין מגמבלות החומר, היצה"ר והגשמיים.

מדרגה זו מזכה את בעליה לחיבור של אהבה השתוקקות וכיסופין, בחינת 'נכספה וגם כלתה נפשי', שמרוב כיסופיו וגעגועיו כמעט תצא נשמתו, עד שנתקשר להשי"ת בבחינת 'כי חולת אהבה אני', שלולא השי"ת אין לו שום חיות וקיום, רק מבקש 'אל נא רפא נא לה בהראות לה נועם זיוך'.

כל מלאכה בכוונה גדולה וביחודים נוראים עד שהמשך בהם כח להיות משכן לשכינה הק', וכמו שאמרנו בזה"ק (תרומה קמט. קס). שציווי המשכן היו כדוגמת ציווי בריאת שמים וארץ, וכמו שאמרנו חז"ל (ברכות נה). 'יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהן שמים וארץ'.

אבל יחד עמו עשו את המשכן כל עושי המלאכה, אמנים אלו לא היו בעלי השגה כמותו, אבל הם עשו את עבודת מלאכת המשכן בתמימות ופשיטות, 'כאשר צוה ה' את משה', סמכו על כוחו של משה רבינו שהודיע להם שבכל מעשי המשכן הם מעמידים ומכינים משכן לשכינה הק', ובכוחו הגדול שרתה שכינה גם במעשי ידיהם, וגם עליהם התקיים מאמר השי"ת 'ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם'.

גם לדורות הוא כך, בכל עת ועת אנו עוסקים לבנות את המשכן לשכינה הק', לבנות לה קורת גג, משכן זה אנו בונים בכל מלאכה ומלאכה, בכל מעשה אנו נוטלים דבר שאינו יכול עדיין להיות משכן לשכינה הק' ומתקנים אותו להשראת השכינה, פעמים ואנו יכולים לעשות משכן זה בכוונה יתירה, ופעמים בקושי מצליחים לכוון כוונה קלה, העיקר הוא לכוון בכל מעשה שאנו עושים בו משכן לשכינה 'כאשר צוה ה' את משה'.

(ע"פ ליקו"ה פקדון ה, זי ובדרכי נועם שם)

אחיזה בהציצית בחוץ

למה מלבישים את הקטן תיכף בתחילת חינוכו דייקא בהציצית?

בספרי יראה כתבו להלביש לקטן 'טלית קטן' תיכף כשיודע לדבר, ולכל הפחות כשיהא בן ג' שנים, וסימנו 'כי האדם עץ השדה' כמו העץ הוא שלש שנים ערלים, והובא בשערי תשובה סימן יז ס"ק ב. וראה בפלא יועץ ערך ציצית: "וראוי לחנך את הקטנים במצוה זו והיתה להם טלית קטן תחת בגדיהם תדיר ובוזי יקנו סדר קדושה ויהיה להם סיוע על התורה ועל העבודה". וראה עוד בסוכה מב, א.

ומביא מוהר"ת (ליקו"ה ציצית ג), שהציצית הוא לבוש הכבוד של איש יהודי שעל ידו הוא אוהז בד' רגלי כסא הכבוד, וכשיזיכר לעצמו בקדושת הלבוש הקדוש הזה, הוא יקבל כוחות אדירים להלחם נגד כל הטומאות והבלבולים.

כיון שהאדם נמצא בעולם הזה בנסיון גדול לשכוח מהכבוד של ה', ועיקר התיקון הוא שהאדם תמיד יזיזק עצמו בכסא הכבוד, היינו לזכור מהיכן שרשו, שכל נשמה ישראלית שורש נשמתו הוא מכסא הכבוד, וכל עיקר תכליתו שירד מכסא הכבוד לעולם הזה הוא רק בשביל לכבד את ה' דווקא מחמת הנסיגות שיש לו.

ובכל פעם שיזיזק האדם את עצמו בכסא הכבוד, ויזיכר לעצמו שליחותו הוא יקבל כוחות ללחום עם הנסיגות ולעמוד נגד כל מי שבא להפילו ולהרחיקו מה'. ועל כן המצווה הראשונה בכל יום הוא ציצית. וכן המצווה הראשונה שעל ידו מתחילים את תחילת החינוך של הקטן הוא בלבוש הציצית, כי מלמדים אותו להתעטף בלבוש האמיתי שלו - לבוש הכבוד שמרומם אותו אל שורשו.

ועל כן נוהגים לאחוז ד' כנפות הציצית בשעת המלכת ה' בעת קריאת שמע. גם עושים עסק שלם עם הקטנים להחזיק את כל הד' כנפות הציצית בשעת קריאת שמע. שזהו אחד מהרגעים בהם ניכר יופי החן האמיתי של ישראל, להסתכל בתלמוד תורה על הילדים הקטנים המתאמצים לאסוף הציצית מכל הצדדים, ולאחזם היטב תחת ידם ולקרוא קריאת שמע בתמימות זכה.

ואין זה סתם מנהג, שהמלמד עושה ענין שלם סביב אחיזת הכנפות הציצית, אלא יש בזה בכדי ללמדנו מעיקרי החינוך, ללמד במשך כל שעות היום לאחוז תמיד בכסא הכבוד. כי חוטי הציצית, הם השתלשלות של רגלי הכסא, וכשאחזים אותם אפשר להתרומם ולזכור את השורש.

וזהו עיקר הכח שיש למחנך לתת לתלמידיו בכל מיני אופנים, שמתחיל אמנם מהציצית אצל התינוקות של בית רבן, אך הוא בנין אב לכל שאר שנות החינוך: לעצום את העיניים, ולהחזיק היטב בשורש הנשמה, לזכור שאין היהודי רק גוף, אלא יש לו נשמה שבאה בכל בוקר מאותו הכסא הכבוד, וכך להמליך את ה' בקריאת שמע.

♦ התורה הזמנית: בימים אלו מתחילים כלל העוסקים בתורות רבינו ז"ל הן בכלל החבורות והן בכללים - לעסוק בתורה נ"ו שבליקוטי מוהר"ן קמא - ובימים הביניים. בתורה זו נלמד למצוא את ה' יתברך גם בהסתרה שבתוך ההסתרה, בכח מרדכי המגלה דעת לכל הנפולים, ומצילים מהכבודות של המן, ונתחדש בעבודת ה' בכח אנחה דקדושה מכל מקום שהוא.

♦ ליקוטי תפילות על התורה: נ"ו. ליקוטי הלכות: נטילת ידים שחרית א. ברכות השחר א. קריאת התורה א. נטילת ידים א. ברכת המזון א. ערובי תחומין ב. ראש חודש ג. פורים א. הכשר כלים ג. גיטין א. יבום ב. סוטה א. אומ"פ א. מאבד ממ"ח ומסור ג. נדקי ממון ב.

♦ הופיע! בטאון עשיר ומרתק סביב התורה הזמנית: "אתהלך 3" מבית ארגון 'תמימי דרך', בו מופיעים סיפורים, מדורים וראיונות מיוחדים המחזקים כל לב החפץ להתהלך בנועם תורות רבינו ז"ל. להשיג בבתי הכנסת של חסידי ברסלב. לכל ענייני התפוצה, ניתן להשאיר הודעה: 0775342262.

♦ 'מנהגנו היה, שהיה תמיד בשמחה': לאחר חודשים ארוכים סביב מעשה 'מחכם ותם' בחבורה השבועית עם הרה"ח ר' דוד גבירצמן שליט"א, יתקיים א"ה התוועדות ייחודית במינה הכוללת המחשה מעשית ומרתקת של דרכי התם בחיי היומיום. ליל שישי - פורים קטן, בשעה 17:00, באולם בית חנה, יסודות. כיבוד עשיר וליווי כלי נגינה. מחיר: 270 ש"ח. לרכישת כרטיסים: 0454856656.

לקראת סיום ימי השובבים"ם איך זוכים לתיקון הברית?

רביז"ל מגלה (ליקו"מ סימן ע"א תנינא), שיש נועם עליון, ששם למעלה הכל נעים ומיוחד, מתיקות של השגה ומוחין בידיעת ה', בבחינת מה שכתוב 'מה יפית ומה נעמת אהבה שבתענוגים'. וכל אדם בשורש נפשו יכול לטעום ולהתענג על הנועם העליון הזה, כיון שכל ההולדות של עם ישראל נמשכו מאותו הנועם העליון. אלא שבעולם הזה, הנועם נפל ונעלם לתוך מתיקות ונעימות גשמית. ועל כן מושרש בשורש נפש האדם שמחפש תמיד נעימות ומתיקות. ומשם מתעורר פגם הברית, שהאדם מחפש להרגיש איזה נעימות ומתיקות, והאדם אינו מעלה בדעתו שיש עריבות ונעימות הרבה יותר עמוקה ואמיתית.

כל הרגשת נעימות שאדם טועם שלא מצד הקדושה, הרי הוא פגם גדול שצריך לתקן. והתיקון הוא על ידי שמתאמץ לטעום טעם נעים ומתוק בקדושה. ואף שאין

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א / מוצ' בעיר בית שמש יצ"ו

הלכה פסוקה

הלכות הדלקת נרות שבת [ה]

באחד משאר חדרי הבית. אף שם צריך להקדש לתפילה גם החשמל לכבוד שבת במקום שגם היא תהנה מהאור והנחת מדין שליחות.

(ג) אם אי אפשר להדליק נר ממש במטבח או בשאר חדרי הבית, תדליק במקום הסעודה נרות רגילות, ותדליק גם את החשמל באיזה חדר ובאופן האמור מדין שליחות.

(ד) ואם גם זה אי אפשר, אין למחות ביד הנהוגות לבדוק על ההדלקה במקום הסעודה (שיש מלמדים זכות על זה. וי"א שמועיל שתדליק לפני בעלת הבית).

אך בכל אופן צריך להקדש, שבמקום שישננים שם לא יהיה חשך פשוטאם לישן, או מאור חשמל של הבית או לפחות אור הנכנס מהרחוב (שבודאי לא נפטרו מהחובב שלא יכשלו בעין וכו').

ה. אם אוכלים וגם ישנים אצל המארחים, הדין כן:

(א) אם אין לאורחים חדר שמיעד רק בשבילם - יש לעשות פמבאר בסעיף הקודם.

(ב) אם יש להם 'חדר מיוחד' אצל המארחים - מחייבים להדליק דיקא שם, ולא במקום שאוכלים. ואם אי אפשר להדליק שם, תעשה פבסעיף הקודם.

(ג) אם ישננים במקום אחר ויש שם בעל הבית שהדליק נרות שבת - דינו פמבאר באות א (כיון שאין אף שום חובב עליהם להדליק שם).

דלקת נר, תכבה ותדליק שוב. ובשעת הקדשה על הנרות תכון גם על אור החשמל שהדליקו. ואור החשמל הזה, צריך שהיה באופן שמתאים לכל החדרים שמשמששים שם, וגם ישאר דלק לפחות עד שהולכים לישן. וכשעושים פן אין צורך לשהות אצל הנרות. ואם אי אפשר להדליק את החשמל [כגון ביו"ט שני או אחר השבת], עדיף שתדליק במקום שאוכלים שם, ותעשה כמו שיתבאר להלן.

ד. אם אי אפשר כלל להדליק נרות בבית שישננים שם, כגון שיוצאים משם לפני זמן פלג המנחה טפאמור לעיל שאי אפשר כלל להדליק נרות שבת אז, או שיוצאים לאחר פלג המנחה אצל עדין לפני זמן הדלקת הנרות, שאז אי אפשר להדליק נרות שבת רק אם האשה או לפחות הבעל מקבל עליו שבת, ועתה מאיזה סבה אי אפשר להם לעשות כן, או שיש חשש סכנה או אין נותנים רשות להשאיר שם נר דולק. והרי לפי האמור מעקר הדין אין יוצאים בהדלקת נרות במקום סעודה אצל המארחים, ולכן יש לעשות כן, וראשון ראשון עדיף:

(א) הבעל הבית יעשה את האורחת 'שליח' להדליק במטבח. אך כיון מאוד שתדליק שם גם את החשמל לכבוד שבת (כי נראה שא"א להדליק שם בתוספת אורה, אך בדיעבד יתכן שיוצאים בה).

(ב) או שיעשה אותה שליח להדליק

הדלקת נרות שבת פשהאשה ובעלה אוכלים או ישנים במקום אחר

(כלל ענין זה הוא בשו"ע רסג ו' ומשנ"ב וביה"ל שם. והנלע"ד כתבתי לפי הסודות שנתבאר בחובת הדר הלכות הדלק"נ שבת)

א. אם אוכלים סעודת ליל שבת במקום אחר [אצל ההורים או מתארחים אצל אחרים], וחוזרים לישן בבית, או ישנים בדירה שאולה או שוכרה שאין שם בעל הבית שמדליק נרות שבת, חייבים להדליק נרות שבת בבית שישננים שם.

אבל במקום שאוכלים שם, מעקר הדין אין יוצאים בהדלקת הנרות שם (כי החיוב הוא רק על הבעה"ב, והאורחים נטלים לו כמו שאר בני ביתו שאין עליהם חיוב. ואף אם נאמר שאין נטלים אלו, מ"מ אין המעוה מוטלת עליהם. וגם שיתוף בפרטה"א אין מועיל כשיש להם חובה להדליק היכן שישנים).

ב. כשמדליקים במקום שישננים, אז מותרת הנרות שיוכלו להתעסק בבית לאור הנרות, ועל פן צריך שידליקו הנרות במקום שמוסוף אור ונהינים ממנו, וגם שידליקו עד לאחר שחוזרים לישן שם. ואם אינו באופן כזה, אין יוצאים כלל בהדלקתם.

ג. פיוס שיש אור החשמל, ובדרך כלל אי אפשר לצאת ידי חובה בהדלקת נרות רגילים שלא במקום אכילה (וכמו שנתבאר לעיל), וגם מצוי שכשחוזרים לישן כבר נכבה הנרות - לכן לפני שהאשה מדליקה את הנרות חייבת להדליק גם את החשמל הנצרך להאיר בבית. ואם הוא

יול ע"י מכוני עלה לתורה
בבל ענין או להצטרפות למנויים בדוא"ל
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית 02-8080148
במקרים מיוחדים:
054-8591148 | 053-3175211
המקרים נסגרת מיד יום ראשון בשעה 19:00

החיזוק השבועי

כי המשפך נבנה מכל הטוב שנתברר מכל אחד מישראל, שזהו בחינת (שמות כ"ה) "זהב וכסף ונחשת, ותכלת וארגמן ותולעת שני וכו'" שהביא כל אחד ואחד כפי הנקדה טובה שלו, כי זהב וכסף ונחשת ותכלת וכו' הם בחינת הגוהין עליון, שהם בחינת הטוב שיש בכל אחד מישראל, שזהו בחינת "ישראל אשר בה אתפאר", שהם כלולים מגוהין סגיאין (גוהים רבים), היינו הנקודות טובות שיש בכל אחד מישראל:

ליקוטי הלכות, השקמת הבוקר א, ד

יהלום

כי כל הרע נדחה, מפני מעט הטוב שמוצא בעצמו ומחיה ומרים את עצמו בזה:

שכב